

عصمت

در حدیث ثقلین

مؤلف:

علی اصغر فیض پور

سرشناسه:
عنوان قرارداد:

عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:

وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزودن:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

فیض پور، علی اصغر، ۱۳۳۰.
عبقات الانوار فی اثبات الامامه الائمه

الاطهار. شرح

عصمت در حدیث ثقلین / علی اصغر فیض پور.

قم: جام جوان، ۱۳۹۰.

۲۰۸ ص.

۲۷۰۰۰ ریال: 978-964-7811-64-4

فیبا

این کتاب بر اساس عبقات الانوار میر حامد حسین
کنتوری است.

علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -
۴۰ ق. - اثبات خلافت - احادیث

کنتوری، میر حامد حسین، ۱۸۳۰ - ۱۸۸۸ م. عبقات
الانوار فی اثبات الامامه الائمه الاطهار، شرح

احادیث خاص (ثقلین)

عصمت - احادیث

کنتوری، میر حامد حسین، ۱۸۳۰ -

۱۸۸۸ م. عبقات

الانوار فی اثبات الامامه الاثمه الاطهار.

شرح

۱۳۹۰ ف ۷ / ۱۴۵ BP

۲۹۷ / ۲۱۸

۲۴۰۱۰۷۸

عصمت در حدیث ثقلین

مؤلف: علی اصغر فیض پور

ناشر: جام جوان

نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۰

امور فنی: حسین تقدسی نیا

ناظر فنی: سهراب جینور

شمارگان: ۲۵۰۰

چاپ: دژ

قیمت: ۳۷۰۰ تومان

ناشر همکار: ائمه (ع) - مارینا

شابک: ISBN: 978-964-7811-64-4

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

مراکز پخش:

دفتر فروش: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۲،

انتشارات ائمه (ع)، جام جوان و مارینا

تلفن: ۷۷۳۷۹۱۸ - نمابر: ۷۷۴۷۲۳۴

همراه: ۰۹۱۲۳۵۳۰۲۶۴ - ۰۹۱۲۱۵۲۰۲۸۹

دفتر مرکزی: قم، خیابان سمیه، کوچه ۳، پلاک ۳۱، تلفن: ۷۷۴۷۲۹۴

فهرست مطالب

نظریه زرقانی ۴۶	پیش گفتار ۹
کلام زرقانی در شرح جمله «لن یتفرقا» ۴۶	مقدمه ۱۲
نظریه سید محمد طالقانی ۴۹	تصریح حضرت به ولایت در غدیر ۲۱
نظر عجیلی در حدیث ثقلین ۵۰	اثبات ولایت ائمه طاهرين (علیهم السلام) ۲۴
نظریه مرقاة ۵۱	اعلمیت اهل بیت (علیهم السلام) ۲۵
نظریه خفاجی ۵۲	روایت زید به اسناد مختلف ۲۷
وجه نهم از عباقت ۵۲	اهمیت مسئله ولایت ۲۹
نظریه دولت آبادی ۵۳	اجابت دعای حضرت ۳۰
نظر مناوی ۵۴	جایگاه بداء در دین ۳۰
نظریه عبدالباقی زرقانی ۵۵	نکات برجسته ۳۳
نظریه مولوی محمد مبین لکهنوئی ... ۵۵	روایت زید به نقل ابونعیم اصفهانی ۳۴
نظریه مؤلف دراسات اللبیت ۵۸	روایت زید بن ارقم بر روایت ترمذی ... ۳۵
تفسیر دیگر از سندی ۵۹	روایت زید به روایت فردوس الاخبار ... ۳۶
حدیث ثقلین به روایت ابوذر غفاری ... ۶۰	عترت، از نگاه اهل سنت ۳۸
چهار نکته در سخنان اباذر ۶۰	عترت، از نگاه تفتازانی ۴۰
حدیث سفینه ۶۱	نظریه جهرمی ۴۱
ما ورد في البرهان ۶۱	نظریه زرقانی ۴۲
تفسیر البرهان ۶۲	نظریه مولوی حسن الزمان ۴۳
راز تشبیه اهل بیت به کشتی نوح ۶۳	نظریه السندی ۴۴
حدیث «مثل اهل بیتی... حطه» ۶۴	نظریه مناوی در حدیث ثقلین ۴۵
و اما جمله شریفه «و ایتهما... الحوض» ... ۶۶	
توضیح سخن میر حامد حسین ۶۷	

- کلام دولت آبادی... ثقلین ۶۸
- نظریه صاحب جواهر العقیدین ۶۹
- نظریه ابن حجر در حدیث ثقلین ۷۱
- نظریه کمال الدین جهرمی ۷۲
- نظریه مناوی در... ثقلین ۷۴
- نظریه مولوی حسن الزمان ۷۴
- گفتار حسن بن محمد... ثقلین ۷۵
- کلام ملا علی قاری ۷۷
- کلام ابن حجر در جمله «فانهماء» ۷۷
- کلام ملک العلماء... دولت آبادی ۷۷
- تفسیر کلام عباقت ۸۰
- عصمت از نگاه فخر رازی ۸۰
- «فانظروا کیف تخلفونی فیهما» ۸۶
- توضیح نظر سندی ۸۸
- نظریه صاحب عباقت ۸۸
- نظریه محقق ۸۹
- افادات علمای اهل تسنن ۹۰
- جمله «لن یفترقا» از نگاه سندی ۹۱
- اعلمیت عترت طاهره علیها السلام ۹۵
- اعلمیت از نگاه زمخشری ۹۶
- ارتباط آبادی دنیا با آبادی دین ۹۷
- نظر طیبی ۹۸
- نظر ملا علی قاری ۹۸
- قول دیگر طیبی در تشبیه ۹۸
- نظر دهلوی ۹۹
- نظر الخفاجی ۹۹
- قرین بودن، دلیل بر اعلمیت ۱۰۰
- توضیح کلام عباقت ۱۰۲
- ولا تعلموهم... به نقل اهل سنت ۱۰۳
- اعلمیت در نگاه ابن حجر ۱۰۵
- اعلمیت از نگاه جهرمی ۱۰۶
- توضیح کلام جهرمی ۱۰۶
- نظریه دولت آبادی ۱۰۶
- افضلیت اهل بیت بر دیگران ۱۰۷
- وجه سی هشت در عباقت ۱۱۰
- وجه سی و نه در عباقت ۱۱۱
- کلام جهرمی در مسئله افضلیت ۱۱۳
- نظر عبدالله دهلوی ۱۱۴
- نظر زرقانی ۱۱۵
- استدلال به جمله شریفه «فانظروا...» ۱۱۶
- نظر صاحب الروضة النديه ۱۱۷
- استدلال به جمله: «لن یتفرقا» بر... ۱۱۸
- نظر وسیله النجاة ۱۱۹
- نظر صاحب سراج وهاج ۱۱۹
- وجه چهل و یکم از صاحب عباقت ۱۲۰
- کلمات اکابر عامه ۱۲۱

- ورود حدیث ثقلین... ۱۲۲ حدیث خلیفتین به... الزوائد ۱۴۲
 و اما حدیث ام سلمه... ۱۲۶ حدیث زید ۱۴۳
 و اما حدیث جابر بن عبدالله الانصاری ۱۲۶ حدیث زید به روایت سیوطی ۱۴۳
 و اما حدیث زید بن ارقم ۱۲۷ حدیث زید بن ثابت به نقل شیخانی ۱۴۴
 حدیث دوم از زید بن ارقم ۱۲۷ حدیث زید به نقل بدخشی ۱۴۵
 حدیث سوم زید بن ارقم ۱۲۸ حدیث زید... در ینابیع الموده ۱۴۶
 روایت ابن صباغ مالکی ۱۲۹ متن عبارت عباقت چنین است ۱۴۷
 ورود حدیث ثقلین... موالات ۱۳۰ حدیث کنز العمال ۱۵۱
 نظر صاحب عباقت ۱۳۰ حدیث مشتمل بر دعا به نقل جهرمی ۱۵۱
 نظر ملا علی متقی ۱۳۱ روایت مشتمل... وسیله المأل ۱۵۱
 نظر سمهودی ۱۳۱ حدیث مشتمل... به نقل شیخانی ۱۵۲
 جمال الدین محدث ۱۳۱ قول بدخشی ۱۵۲
 تتبع در کلمات اعلام ۱۳۲ حدیث ابن عقده به نقل قندوزی ۱۵۳
 احقیق حضرت از دیگران ۱۳۴ روایات مشتمل بر... از امت ۱۵۶
 نظر سمهودی ۱۳۵ چکیده مطلب ۱۵۸
 نظر ابن حجر هیثمی ۱۳۷ سؤال پروردگار از امت ۱۵۹
 نظریه احمد بن الفضل بن محمد ۱۳۸ مسئولیت امت... در برابر کتاب و عترت ۱۶۱
 نظر عبدالقادر عجیلی ۱۳۹ مطالبی که... می شود؛ ۱۶۲
 دلالت جمله شریفه آنی... خلیفتین .. ۱۳۹ وظایف امت اسلامی... و رسول ۱۶۴
 حدیث شیبانی... ۱۴۱ «فلا تسبقوا اهل بیته فتفرقوا» ۱۶۶
 حدیث ثعلبی... ۱۴۱ حبل الله در قرآن ۱۶۷
 حدیث ابی الفوارس الرازی ۱۴۲ نظر مفسران در توجیه حبل الله ۱۶۸
 حدیث خلیفتین به... السمطین ۱۴۲ نظر مفسران عامه ۱۶۹

- نکات برجسته در دو روایت ۱۷۹
- بیان توجیه صاحب عیقات ۱۸۰
- روایت ثقلین به نقل ابی الفوارس ۱۸۲
- روایت ابی حیان ۱۸۲
- روایت طبرانی به نقل سخاوی ۱۸۳
- حدیث دیگر سخاوی ۱۸۳
- حدیث عبدالله بن حنطب ۱۸۴
- نظر جهرمی ۱۸۵
- بیان صاحب عیقات ۱۸۷
- نظر میرحامد در توجیه کلام سخاوی ۱۸۹
- نظر صاحب عیقات... ابن حجر ۱۹۱
- وجه ۵۷ ۱۹۱
- سخن صاحب عیقات در... عجیلی ۱۹۲
- عنوان «لا تعلموهم...» ۱۹۴
- فتعلموا... منکم ۱۹۷
- نظر عجیلی ۲۰۱
- روایت اول: انا و اهلبیتی... الارض ۲۰۳
- مفاد روایات فوق ۲۰۶
- نظر اکابر عامه در علت ثبات عالم ۲۰۷

پیش گفتار

خداوند را سپاسگزارم که به اینجانب توفیق مرحمت کرد تا تحقیقی هرچند اندک در زمینه روایت بسیار ارزشمند ثقلین داشته باشم. در این کتاب حدیث ثقلین را مورد بحث قرار داده و فرازهایی از آن همچون «فانهما لن یفترقا» یا «لن یفترقا» یا «لم یفترقا» را با دقت بررسی و پژوهش می‌کنیم.

هدف از ورود به این بحث، اثبات خلافت بلا فصل عترت طاهره علیهم السلام بعد از ارتحال رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله است.

همان‌گونه که متن حدیث هم شاهد بر این مدعاست، نجات امت اسلامی از عذاب قیامت مشروط به دو امر است: ۱. تمسک به قرآن ۲. تمسک به عترت. اگر امت اسلامی قرآن و عترت را مقتدای خود قرار دهند، اهل نجات بوده و مشمول شفاعت قرآن و رسول گرامی اسلام می‌شوند و اگر نه اهل نجات نیستند و ضالالتشان قطعی و در جهنم گرفتار خواهند شد. و به مقتضی (ما ان تمسکتم بهما لن تضلوا أبداً) امتی که عترت طاهره علیهم السلام را کنار بگذارد و تنها متمسک به قرآن شود و بگوید (حسبنا کتاب الله)، روی

سعادت و سربلندی و خوشبختی را نخواهد دید.

موضوع تمسک به اهل بیت و قرآن که نجات بخش بشریت از ضلالت است، در کلمات و آراء بزرگان اهل سنت زیاد است و آنان به این حقیقت اعتراف کرده‌اند.

خواننده محترم نظرات بزرگان و اعظام علمای عامه را در این کتاب ملاحظه می‌کند. اکابر عامه بعد از نقل این حدیث شریف استدلال نموده‌اند که از این عدم تفرق کتاب و عترت استفاده می‌شود که همان گونه که کتاب خدا جهت هدایت و راهنمایی تا روز ورود بر حوض کوثر تداوم دارد، عترت طاهره علیهم السلام هم در کنار قرآن و همراه قرآن پیوسته تا دامن قیامت باقی خواهد بود و هیچ یک از لحظات زمان خالی از حجت خدا نخواهد بود.

اگر فرض شود که لحظه‌ای زمین خالی از امام زمان و حجت خدا باشد، اینجاست که عترت از قرآن جدا شده و زمین اهلش را در خود فرو می‌برد. «لولا الحجة لساخت الأرض بأهلها» و به مقتضای «فإنهما لن يفترقا حتى يردا على الحوض» جدا شدن عترت از قرآن محال است و با توجه به این فراز از حدیث شریف می‌توان نتیجه گرفت که این حدیث برای اثبات حقانیت خلافت بلافصل اهل بیت پیغمبر صلی الله علیه و آله کافی خواهد بود.

مطالعه این کتاب را به دوستان ولایت و اهل دقت و نظر توصیه می‌کنم و انتظار این است که در این حدیث شریف و گرانقدر ثقلین که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به یادگار به ما رسیده و در طلیعه وصیت‌نامه رهبر کبیر انقلاب، حضرت آیه الله العظمی امام خمینی رحمه الله هم آورده شده، دقت نظر بیشتری بنمایند.

در خاتمه از زحمات تمامی دوستانی که در تنظیم این اثر و نوشتار کمک کردند مخصوصاً آقایان حجة الاسلام والمسلمین اکبر دهقان و

حجة الاسلام والمسلمین محمد علی رحیمیان تشکر می‌کنم و امیدوارم خداوند متعال این مجموعه را مورد پذیرش درگاهش قرار داده و به امضای حضرت ولی عصر (عج) برساند و قلب مبارکش را از ما راضی و خشنود گرداند. آمین یا رب العالمین.

علی اصغر فیض پور

www.ketab.ir

مقدمه

حدیث شریف ثقلین از نظر دلالت و معنا بحثی عمیق و ژرف دارد و از افرادی چون حقیر زحمت زیادی را می‌طلبد که بخشی از آن را آغاز نمودم شاید در حد توان بتوانم نکاتی را که در توضیح و تشریح آن به نظر می‌رسد بیان نمایم.

جمله‌ای که در این نوشتار مورد بحث قرار گرفته «فَانْهَمَا لَنْ يَفْتَرَقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ»^۱ و هم چنین جملاتی که ذیل آن ذکر گردیده نظیر «وَلَا تَعْلَمُوهُمْ فَانْهَمْ اَعْلَمَ مِنْكُمْ...»^۲ است.

در واقع چون این نوشتار بر اساس کتاب شریف «عِبَقَاتُ الْاَنْوَارِ» تصنیف میرحامد حسین هندی (ره) ترتیب یافته، در ابتدا به نقل حدیث ثقلین بر اساس نقل صحابه رسول خدا ﷺ می‌پردازیم و پس از آن نظریات و وجوهی که علما و اکابر اهل سنت از متن حدیث «فَانْهَمَا لَنْ يَفْتَرَقَا...» استفاده کرده‌اند را ذکر نموده و سپس نظریه میر حامد حسین مطرح خواهد شد و چنانچه نکته‌ای اضافه بر آن به نظر رسد به صورت نظریه و نکته اضافه خواهد گردید.

بخشی از مباحثی که در ذیل حدیث شریف آمده است نکاتی است که